Cecidiologiska anteckningar. XIV

Av

Einar Wahlgren

Även till föreliggande del av dessa anteckningar utgöres så gott som allt fyndmaterial av insamlingar från Västergötland, som bankkamrer Jonas Lundberg godhetsfullt ställt till mitt förfogande, och för vilket jag är honom utomordentligt tacksam. Alla västgötafynd, som i det följande sakna uppgift om insamlaren, äro av hans hand, och genom hans händer ha också de fynd gått som signerats E. Fransson, K. G. Gustafsson, L. Gustafsson och O. Lönnqvist.

Acarina

Eriophyidae

Aceria anthocoptes Nal. H. 5926, R.-H. 748, Schl. 688. — *Cirsium arvense*. Upl. Uppsala, sept. 1916 (J. Lundberg), ny lokal.

Aceria brevitarsus Fock. H. 1133, R.-H. 165, Schl. 40. — *Alnus glutinosa*. Vg. Bjurbäck 22/7 61, ny lokal.

Aceria brevitarsus phyllerea Nal. H. 1139, R.-H. 166, Schl. 45. — *Alnus incana* Vg. Bjurbäck 11/7, Floby, Alphems arboretum 3/9 61 (på f. *pendula*). — Nb. Övertorneå 29/6 60 (O. Lönnqvist). Nya lokaler.

Aceria diversipunctata Nal. H. 499, R.-H. 1928, Schl. 77. — *Populus tremula*. Vg. Töreboda 26/6 61.

Aceria drabae Nal. — *Cardamine pratensis*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 27/5 61 (L. Fors). Blad nedåt hoprullade och dessutom bågformigt eller vinkelformigt tvärböjda (såsom på *C. bellidifolia*), kortare än övriga blad. Värdväxten ny för Sverige.

Aceria eriobia v. platanoidea Nal. H. 3995, R.-H. 40, Schl. 275. — *Acer platanoides*. Vg. Bjurbäck 21/7, Floby 3/9, Nykyrka 18/7, Undenäs 5/9 61, nya lokaler.

Aceria exigua Liro H. Fig. 1126, p. 707. — *Calluna vulgaris*. Vg. Töreboda 10/9 50. Cecidiet nästan klotrunt och utan hårighet och liknar det av Liro 1940 avbildade likasom det från Sk. Höör i Cec. ant. VI, 1905 omnämnda. Detta cecidium kan icke vara detsamma som H. 4574 och R.-H. 524, som är hårigt. Detta, som icke har träffats i Sverige, beskrevs ursprungligen av Kieffer 1898 och återfinnes i hans Synopsis 1901, p. 279: »Faible deformation des pousses avec cladomanie et pilosité anormal». Det håriga cecidiet har träffats flerstädes i Mellaneuropa och även i England, där det utförligt beskrives av Swanton 1912: »Numerous densly fasciated abnormal branches forming a miniature »witchs' broom». The

leaves are wrinkled and covered with whitish hairs.» Enligt Swanton kan eriophyiden provisoriskt benämnas *Eriophyes callunae*. Den figur, som hos Houard avses att illustrera hans cec. 4574, är hämtad från Tavares 1907. Texten till denna, som omfattar 8 rader, är en detaljerad beskrivning av den portugisiska formens grenhopning, grenarnas och bladens deformering och färg men ger det oaktat ingen uppgift om någon hårighet.

Aceria faginea Nal. H. 1164, R.-H. 1025, Schl. 58 b. — *Fagus silvatica*. Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Aceria fraxinivora Nal. H. 4636, R.-H. 1078, Schl. 488. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Gökhem 23/3 61 (K. G. Gustafsson), ny lokal.

Aceria iteina Nal. H. 902, R.-H. 2439, Schl. 108. — *Salix cinerea,* Sk. Bosjökloster. Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl), ny lokal.

Aceria iteina v. salicis capreae Nal. H. 813, R.-H. 2439, Schl. 110. — *Salix caprea*. Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Aceria lionota Nal. H. 1081, R.-H. 447, Schl. 31. — *Betula verrucosa*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl) — Vg. Nykyrka 18/7 61. Nya lokaler.

Aceria lissonota Nal. H. 1095, R.-H. 443, Schl. 33. — *Betula pubescens,* Vg. Halna 7/6 61. Cecidiet endast i nervvinklarna. Ny lokal.

Aceria longisetosa Nal. H. 1084, 1098, R.-H. 440, 444, Schl. 35. — *Betula verrucosa*. Vg. Bjurbäck 17/7 61. — *Betula pubescens*. Vg. Bjurbäck 15/7 61, Nykyrka 18/7 61, i båda fallen med erineum och vinkelcecidium på samma blad. Nya lokaler.

Aceria macrorrhynchus cephalonea Nal. R.-H. 28, Schl. 241 a. — *Acer pseudoplatanus*. Vg. Floby, Alphems arboretum 3/9 61, ny lokal.

Aceria nervisequa Can. H. 1165. R.-H. 1024. Schl. 58 a. — *Fagus silvatica*. Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Aceria peucedani Can. — *Peucedanum palustre*. Vg. Töreboda 4/8 61. Hela blomställningen tätt hopad till en ± klotformig massa, ca. 4,5×3 cm. Chloranthi. Ett par eriophyider iakttagna men inga spår av aphidider. Om cecidiet på *Peucedanum venetum* skriver Nalepa (1929, p. 136), att det är likt det på *Orlaya grandiflora* och om detta: »Chloranthie und Phyllomanie mit Zusammenballung in rundliche Massen.» Cecidiet är i denna form nytt för Sverige.

Aceria rudis Can. H. 1085, 1099, R.-H. 441, Schl. 34. — *Betula pubescens*. Vg. Bjurbäck 10/7 61. — *B. verrucosa*. Fägre 2/8 61, Nykyrka 18/7 61. Nya lokaler.

Aceria stenaspis Nal. H. 1168, R.-H. 1022, Schl. 59. — *Fagus silvatica*. Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Aceria tetanothrix Nal. H. 860, R.-H. 2440, Schl. 132. — *Salix aurita*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl), Hall. Steninge 10/7 61 (R. Wahlgren), Vg. Bjurbäck 13/7 61, Trästena 25/8 61. Nya lokaler.

Aceria ulmicola brevipunctata Nal. vel *A. filiformis multistriata* Nal. H. 2056, R.-H. 2846, Schl. 157. — *Ulmus laevis*. Vg. Floby, Alphems arboretum 3/9 61. Om de båda cecidierna se Cec. ant. XIII, p. 151. Cecidiet nytt för Vg.

Aceria varia Nal. H. 515, R.-H. 958, Schl. 76. — *Populus tremula*. Vg. Bjurbäck 17/7 61, ny lokal. — Nb. Övertorneå 18/6 60 (O. Lönnqvist) Cec. nytt för Nb.

Eriophyes arianus Can. H. 2919, R.-H. 1807, Schl. 383. — *Sorbus obtusifolia*. Boh. Sydkoster 19/7 28. (ur J. Lundbergs herb.), ny lokal. Cecidiet är tidigare omnämnt i Cec. ant. I, 1927 från Boh. Skredsvik, Cederslund. Till vilken av *aria*-arterna Gertz' fynd 1924 från Boh. Gräbbestad hör är ovisst, då även *Sorbus salicifolia* ingår i Bohusläns flora (Hultén 1950, karta 1035). — *Sorbus salicifolia* (*rupicola*). Till denna värdväxt hör *aria*-cecidiet från Sk. Kullen i Cec.

ant. I, 1927 ävensom Gertz' cecidium därifrån 1918. Till vilken *Sorbus* Lagerheims *aria*-cecidium 1905 hör är ovisst.

Eriophyes exilis Nal. H. 4133, R.-H. 2783, Schl. 216. — *Tilia platyphylla*. Vg. Fägre 2/8 61, ny lokal.

Eriophyes goniothorax Nal. H. 2948, R.-H. 814, Schl. 355. — *Crataegus sp.* Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl). *C. monogyna*. Vg. Bjurbäck 13/7, Floby 3/9, Halna 30/8 61. Nya lokaler.

Eriophyes inangulis Nal. H. 1132, R.-H. 162, Schl. 41. — *Alnus glutinosa*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl). — Vg. Bjurbäck 22/7, Floby 3/9 61. Nya lokaler.

Eriophyes laevis Nal. H. 1128, R.-H. 152, Schl. 43. — *Alnus glutinosa*. Vg. Bjurbäck 22/7 61, Floby 3/9 61. Nykyrka 18/7 61, nya lokaler.

Eriophyes laevis v. alni-incanae Nal. H. 1138, R.-H. 153, Schl. 46. — *Alnus incana*. Vg. Floby, Alphems arboretum (på f. *pendula*) 3/9 61. — Nb. Övertorneå 26/6 60 (O. Lönnqvist). Nya lokaler.

Eriophyes liosoma Nal. H. 4146. R.-H. 2784, Schl. 222. — *Tilia cordata*. Vg. Floby 3/9, Nykyrka 18/7, Trästena 25/8 61, nya lokaler.

Eriophyes malinus Nal. H. 2894, R.-H. 1826, Schl. 346. — *Malus silvestris*. Sm. Stenbrohult 22/6 1926 (J. Lundberg), ny lokal.

Eriohpyes paderineus Nal. H. 3315, R.-H. 2004, Schl. 408. — *Prunus padus*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl). — Vg. Nykyrka 18/7 61. Nya lokaler.

Eriophyes padi Nal. H. 3314, R.-H. 2000, Schl. 409. — *Prunus padus*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl). — Vg. Nykyrka 18/7, Trästena 25/8, Töreboda 20/7 61. Nya lokaler.

Eriophyes piri Pag. H. 2871, R.-H. 1806, Schl. 342. — *Pirus communis*. Vg. Floby 3/9 61, Trästena 25/8 61, nya lokaler.

Eriophyes similis Nal. H. 3279, R.-H. 1999, Schl. 416. — *Prunus domestica* Vg. Trästena 25/8 61, ny lokal.

Eriophyes sorbeus Nal. H. 2911, R.-H. 1827, Schl. 349. — *Sorbus aucuparia*. Vg. Bjurbäck 10/7 61. Erineum rikligt på bladöversidan, svagt på undersidan; jfr. Schlechtendal p. 407, ny lokal. — *Sorbus intermedia*. Ög. Borghamn 5/7 50 (J. Lundberg). Cecidiet är nytt för denna art.

Eriophyes sorbi Can. H. 2912, R.-H. 1807, Schl. 350. — *Sorbus aucuparia*. Vg. Bjurbäck 11/7 61. *S. intermedia*. Vg. Undenäs 5/9 61. Nya lokaler.

Eriophyes tiliae Pag. H. 4135, 4162, R.-H. 2778, Schl. 218, 229. — *Tilia platyphylla*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl). *Tilia cordata*×*platyphylla* Vg. Gökhem 10/7 60 (R. Nilsson), Trästena 25/8 61. Nya lokaler.

Eriophyes tiliae rudis Nal. H. 4151, R.-H. 2779, Schl. 221. — *Tilia cordata* Vg. Eggby 23/6 52, Floby 3/9 61, nya lokaler.

Phyllocoptes populi Nal. H. 514. R.-H. 1955, Schl. 75. — *Populus tremula* Vg. Bjurbäck 11/7, Floby 3/9, Trästena 25/8, Undenäs 5/9 61. Nya lokaler.

Trisetacus quadrisetus Thom. H. 123, R.-H. 1362, Schl. 7. — *Juniperus communis* Sk. Munkarp, Sjöholmen 14/9 61 (L. Fors). — Vg. Halna 30/8 61, Trästena 25/8 61, nya lokaler.

Trisetacus quadrisetus juniperinus Nal. H. 124, R.-H. 1345, Schl. 8. — *Juniperus communis*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 24/9 61 (L. Fors), ny lokal.

Vasates fraxini Nal. H. 2642, R.-H. 1081, Schl. 485. — *Fraxinus excelsior*. Sk. Höör 25/6 61 (L. Fors). Blandkantvikningarna i olika grader ända till fullständig hoprullning av starkt förkrympta flikar. Ny lokal. — Vg. Trästena 25/8 61. Cec. nytt för Vg.

Eriophyid. — *Filipendula ulmaria.* Vg. Halna 30/8 61. Fruktställningen med starkt förkrympta grenar och frukterna mycket tätt hopade till 2 kompakta, rundade massor, C. 10—15 mm i diam. Fruktställningen i övrigt ovanför dessa normal. — Deformationen är uppenbart av samma slag som från Holland beskrivits av Docters van Leeuwen 1937 p. 77: »A flower-gall caused by an eriophyid. The inflorescense remains compact and the flowers are badly developed.» Cecidiet nytt för Sverige.

Eriophyid H. 3316, R.-H. 2005. — *Prunus padus* Vg. Bjurbäck 17/7 61, Töreboda 30/9 61. Domatiernas hår tydligt längre än normalt och ställvis längs roten av sidonerverna, till färgen tydligt brunaktiga. Nya lokaler.

Eriophyid H. S. 56, R.-H. 2452. — *Salix aurita.* Bjurbäck 13/7 61. Jfr. cec. ant. XIII p. 153. Ny lokal.

Rhynchota: Homoptera

Callaphididae

Symydobius oblongus Heyd. H. 1093, R.-H. 450. — *Betula pubescens.* Vg. Halna 7/6 61. Blad med nedvikna kanter. Cec. nytt för Sverige, men arten känd bl.a. från Vg.

Aphididae

Aphis fabae Sc. Whlgr. 1956. — *Cirsium arvense.* Vg. Bjurbäck 13/7 61. Floby 3/9 61. Sterilt skott, blandkanter nedvikna, blad krusade. Cec. nytt för Vg. — H. 5309, R.-H. 1114. *Galium aparine* Sk. Höör 25/6 61 (L. Fors). Blad hoprullade, böjda, spiralvridna. Cec. nytt för Sk.

Brachycaudus spiraeae Oestl. H. 2822. — *Spiraea salicifolia.* Vg. Bjurbäck 18/7, Fägre 25/8. Nykyrka 18/7 61, nya lokaler.

Cryptomyzus galeopsidis Kalt. H. 4832, R.-H. 1092. — *Galeopsis tetrahit* Vg. Bjurbäck 12/7 61. Cec. nytt för Vg.

Cryptomyzus ribis L. H. 2794, 2838, R.-H. 2282. — *Ribes rubrum.* Vg. Bjurbäck 11/7 61. Floby 3/9 61. Nykyrka 18/7 61. *Ribes nigrum.* Bjurbäck 11/7 61. Blåsor ljusgröna. Nya lokaler.

Dysaphis (Sappaphis) sorbi Kalt. H. 2908, R.-H. 1800. — *Sorbus aucuparia.* Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Hayhurstia atriplicis L. H. 2182, R.-H. 684. — *Chenopodium album.* Vg. Bjurbäck 23/7 61, ny lokal.

Hyadaphis foeniculi Pass (*passerinii* Guer.) H. 5358. R.-H. 1520. — *Lonicera periclymenum.* Vg. Bjurbäck 12/7 61. Cec. nytt för Vg.

Myzus pruniavium Börn. H. 3305, R.-H. 2010. — *Prunus avium.* Vg. Bjurbäck 21/7 61, Trästena 25/8 61, nya lokaler.

Rhopalosiphon padi L. H. 3313, R.-H. 2012. — *Prunus padus.* Vg. Bjurbäck 13/7 61, Floby 3/9 61, nya lokaler.

Pemphigidae

Asiphon tremulae Deg. H. 487, R.-H. 1903. — *Populus tremula.* Vg. Bjurbäck 13/7 61, ny lokal.

Byrsocrypta ulmi L. H. 2066, R.-H. 2844. — *Ulmus glabra.* Sk. Bosjökloster, Stans-

torp 14/8 61 (R. Dahl). På två blad saknades själva cecidiet, på dess plats fanns ett ca. centimeterbrett hål med oregelbundna kanter, tydligtvis upprivet av någon bladlusätare, sannolikt ekorre. Analoga fall med *Kaltenbachiella* (*Gobaishia*) *pallida* omnämnas av förf. i »Svenska bladlöss» 1938. — Vg. Bjurbäck 13/7, Floby 3/9 61, nya lokaler.

Pachypappa vesicalis Koch. H. 469, R.-H. 1904. — *Populus alba*. Vg. Töreboda 3/7 61. Fägre 28/8 61. Cecidiet nytt för Vg.

Pemphigus bursarius L. H. 548, R.-H. 1922. — *Populus italica*. Vg. Töreboda 18/1 61. Ett flertal cecidier på skottaxeln, t.o.m. 2 på samma gren. *Populus balsamifera*. Vg. Töreboda 12/5 61. Fundatrixcecidier i form av ½ mm höga vårtor på bladskaftet.

Prociphilus bumeliae Schr. R.-H. 1075. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Töreboda 6/8 61. Cecidiet är tämligen glest, och de omböjda, angripna småbladen upptaga c. 9 cm av bladets yttre del. Exuvier iakttagna.

Schizoneura ulmi L. H. 2067, R.-H. 2841. — *Ulmus glabra*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, ny lokal.

Thecabius affinis Kalt. — *Populus balsamifera*. Vg. Töreboda 14/5 61. Fundatrixcecidier i form av smal nedåtvikning av bladkanten. (Jfr. bilder hos Tullgren 1909 och Börner 1932.)

Adelgidae

Adelges laricis Vall. H. 94, R.-H. 1766. — *Picea abies*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, Nykyrka 18/7 61, Undenäs 5/9 61, nya lokaler.

Sacchiphantes abietis L. H. 101, R.-H. 1765. — *Picea abies f. gregoryana*. Vg. Floby, Alphems arboretum 3/9 61. — *P. abies f. cranstonii*. Vg. Nykyrka; Ryfors' park 18/7 61. Nya lokaler.

Chermesidae (*Psyllidae*)

Trioza chrysanthemi F. Lw. H. 5735, R.-H. 703. — *Chrysanthemum maximum*. Vg. Töreboda 21/8 61. Larver iakttagna. Cecidiet nytt för Vg.

Cercopidae

Philaenus spumarius L. — *Armoracia rusticana*. Vg. Töreboda 21/6 61. Hela det 2 ½ dm stora bladet bågformigt böjt, på konkavsidan med en cm-bred kantvikning och dessutom med 10-öres-stora bucklor. — *Chamaenerium augustifolium*. Vg. Bjurbäck 12/7 61. Larver på mer el. mindre spiralvridna blad. — Nykyrka 18/7 61. Larv på undersidan av starkt krusiga blad — *Taraxacum officinale*. Vg. Bjurbäck 11/7 61. Bladets mittnerv ung. vid mitten med en 2 cm lång bågformig inbuktning, i vars konkavitet larvläget finnes. Efter bukten återtog mittnerven sin normala riktning. Fyndet på *Taraxacum* är av intresse därför, att denna saknas bland de 117 svenska värdväxter, som antecknats av Palm (1923).

Diptera

Itonididae

Buhriella rubicola Stelter. — *Rubus idaeus*. Vg. Halna 30/8, 21/9 61. Cecidiet på bladöversidan i form av ± runda, ca 1 cm i diam., mycket svagt upphöjda fläckar, i mitten ljusgula, därutanför brett brunkantade, vanligtvis belägna intill några

grövre nerver. Cecidiet beskrevs tidigast 1939 av Buhr från Mecklenburg och oberoende av honom 1958 från Sk. och Hall. av Andersson, som avbildade larvens spatula. Slutligen beskrevs arten av Stelter 1960. Bestämningen av de västgötska fynden har kontrollerats av Andersson.

Contarinia loti Deg. H. 3721, R.-H. 2951. — *Vicia cracca*. Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Contarinia tiliarum Kieff. H. 4154, R.-H. 2768. — *Tilia cordata×platyphylla*. Vg. Bjurbäck 27/7 61, ny lokal.

Cystiphora hieracii F.Lw. H. 6156, R.-H. 1247. — *Hieracium umbellatum*. Jmtl. Rätansbyn 25/7 60. (H. Andersson o. E. Larsson.) Cec. nytt för Jmtl.

Dasyneura alni F. Lw. H. 1127, 1137, R.-H. 154. — *Alnus glutinosa*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, Nykyrka 18/7 61, nya lokaler. *A. incana*. Bjurbäck 11/7 61, cec. nytt för Vg.

Dasyneura epilobii F.Lw. H. 4345, R.-H. 930. — *Chamaenerium angustifolium*. Vg. Bjurbäck 17/7 61, Halna 30/8 61. Cec. nytt för Vg.

Dasyneura fraxinea Kieff. H. 4647, R.-H. 1087. — *Fraxinus excelsior*. Vg. Undenäs 5/9 61, ny lokal.

Dasyneura populeti Rübs. H. 503, R.-H. 1950. — *Populus tremula*. Vg. Nykyrka 18/7 61, ny lokal.

Dasyneura pustulans Rübs. H. 2838, R.-H. 1058. — *Filipendula ulmaria*. Vg. Bjurbäck 15/7 61, ny lokal.

Dasyneura thomasiana Kieff. H. 4140, R.-H. 2771. — *Tilia cordata*. Vg. Töreboda 13/8 61, ny lokal.

Dasyneura ulmariae Br. H. 2839, R.-H. 1055. — *Filipendula ulmaria*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, Floby 3/9 61, nya lokaler.

Dasyneura ulmicola Kieff. H. 2055, R.-H. 2851. — *Ulmus glabra*. Sk. Ystad 14/8 29, Alnarp 18/9 26, Öl. Borgholm, Alvaret 14/7 14, nya lokaler.

Dasyneura urticae Perr. H. 2095, R.-H. 2854. — *Urtica dioeca*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, Floby 3/9 61, nya lokaler.

Harmandia cavernosa Rübs. H. 508, R.-H. 1932. — *Populus tremula*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, ny lokal, Vg. Töreboda 9/6 61, cecidier rosenröda.

Harmandia globuli Rübs. H. 505, R.-H. 1940. — *Populus tremula*. Vg. Bjurbäck 11/7 61, Trästena 25/8 61, Undenäs 5/9 61, nya lokaler.

Harmandia tremulae Winn. (löwi Rübs.) H. 506, R.-H. 1942. — *Populus tremula*. Vg. Floby 3/9 61, ny lokal.

Hartigiola annulipes Htg. H. 1153, R.-H. 1016. — *Fagus silvatica*. Sk. Bosjökloster, Stanstorp 14/8 61 (R. Dahl), ny lokal.

Iteomyia capreae Winn. (incl. *major* Kieff.) H. S. 47, 61, R.-H. 2416, 2438. — *Salix aurita*. Bjurbäck 11/7, Nykyrka 18/7, Undenäs 5/9 61. — *Salix caprea*. Bjurbäck 12/7, Nykyrka 18/7 61. — *Salix cinerea*. Halna 30/8, Trästena 25/8, Töreboda 15/8 61. — *Salix starkeana*. Nb. Övertorneå 28/6 60. (O. Lönnqvist), ny värdväxt. I övrigt nya lokaler.

Macrodiplosis dryobia F.Lw. H. 1306; R.-H. 2136. — *Quercus robur*. Vg. Floby 3/9 61, Trästena 25/8 61, nya lokaler.

Oligotrophus juniperinus L. H. 127, R.-H. 1349. — *Juniperus communis*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 10/9 61 (L. Fors). — Vg. Bjurbäck 11/7 61, Floby 3/9 61, Nykyrka 18/7 61, Trästena 25/8 61. — Dlr. Gagnef, Djurmo 15/8 60 (E. Blichfeld), nya lokaler.

Oligotrophus Sp. — *Juniperus communis v. montana* (*nana*). Lule lappm. Malm-

berget 20/7 50 (E. Fransson). Cecidiet alldeles likt det från Hjd. i cec. ant. XII antecknade. Längd 8 mm, bredd 4 mm o yttre fjällen med raka spetsar.

»*Oligotrophus*» sp. H. 1155, R.-H. 1018. — *Fagus silvatica*. Sk. Höör 22/8 42. Cecidier belägna invid mittnerven, 1—2,5 mm i diam., runda, vid mitten svagt välvda, tätt och kort rödhåriga, på undersidan skivformiga, gröna med svart mittpunkt. De äro frånsett storleken, alldeles lika Houards fig. 248 o. 249 och utgöra således förstadier till det med långa trådplymer försedda slutstadiet i fig. 250. Cecidiet nytt för Sverige.

Physemocecis hartigi Lieb. H. 4153, R.-H. 2773. — *Tilia cordata*. Vg. Eggby, Höjentorp 23/6 52, Floby 3/9 61, Nykyrka 18/7 61, nya lokaler. — Sm. Stenbrohult, Råshult 22/6 26 (J. Lundberg). Cecidiet nytt för Sm.

Rhabdophaga heterobia H.Lw. (sommargeneration) H. 829, R.-H. 2385. — *Salix aurita* och *cinerea*. Bjurbäck 21/7 61. Ny lokal.

Rhabdophaga nervorum Kieff. H. 895, R.-H. 2418. — *Salix cinerea*. Vg. Bjurbäck 10/7 61. Cec. nytt för Vg.

Rhabdophaga rosaria L. H. 784, R.-H. 2382. — *Salix caprea*. Vg. Bjurbäck 22/7 61, ny lokal. *Salix hastata*×*myrtilloides*. Nb. Haparanda 8/11 59 (Julin 1961). Ny lokal och värdväxt.

Rhabdophaga salicis Schr. H. 848, R.-H. 2405. — *Salix aurita*. Vg. Fredsberg 1/9 61, Undenäs 5/9 61. Göteborg, Härlanda 1/8 60 (L. Gustafsson). Larver icke iakttagna.

Syndiplosis petioli Kieff. H. 497, R.-H. 1921. — *Populus tremula*. Vg. Bjurbäck 12/7 61, Floby 3/9 61. — Nb. Övertorneå 20/6 60 (O. Lönnqvist). Nya lokaler.

Muscidae

Egeria signata Bri. H. 56, 63, R.-H. 364, 1642. — *Athyrium filix-femina* — Vg. Bjurbäck 17/7 61, Nykyrka 18/7 61, Undenäs 5/9 61, nya lokaler. — *Dryopteris filix-mas*. Vg. Bjurbäck 13/7 61. Cec. nytt för Vg.

Hymenoptera

Cynipidae

Andricus ostrea Gir. ♀♀ H. 1326, R.-H. 2108. — *Quercus robur*. Vg. Halna 30/8 61, Trästena 25/8 61, nya lokaler.

Andricus quercus-gemmae L. (*fecundator* Htg.) ♀♀ H. 1214, R.-H. 2039 — *Quercus robur*. Vg. Floby 3/9 61, ny lokal.

Aulacidea hieracii Bché, H. 6155, R.-H. 1234. — *Hieracium umbellatum*. Upl., Hjulsta 6/7 61 (A. Svensson), ny lokal.

Cynips divisa Htg. ♀♀ H. 1328, R.-H. 2115. — *Quercus robur*. Vg. Floby 3/9 61, ny lokal.

Diplolepis eglanteriae Htg. H. 3191, R.-H. 2307. — *Rosa canina*. Vg. Floby 3/9 61, ny lokal.

Diplolepis mayri Schl. R.-H. 2305. — *Rosa cinnamomea*. Nb. Övertorneå, aug. 1960 (O. Lönnqvist), ny lokal.

Diplolepis rosae L. H. 3136, R.-H. 2301. — *Rosa villosa*. Vg. Floby 3/9, Fägre 25/8 61, nya lokaler.

Tenthredinidae

Euura amerinae L. H. 568, R.-H. 2394. — *Salix pentandra*. Vg. Bjurbäck 23/7 61, Halna 7/6 59, Töreboda 21/5 61, nya lokaler.

Phyllocolpa (*Pontania*) *leucosticta* Htg. H. 857, R.-H. 2443. — *Salix aurita*. Vg. Bjurbäck 11/7 61. Larven bestämd. Cec. nytt för Vg.

Phyllocolpa (*Pontania*) *puella* Ths. H. 592, R.-H. 2445. — *Salix fragilis*. Vg. Trästena 25/8 61. Cecidiet är, olikt det vanliga, kantvikt uppåt, i övrigt utom sin mindre storlek likt det vanliga. Ny lokal.

Pontania bridgmanii Cam. H. 814. — *Salix caprea*. Vg. Bjurbäck 14/7 61, Nykyrka 18/7 61, nya lokaler.

Pontania pedunculi Htg. H. 863, R.-H. 2432. — *Salix aurita*. Vg. Bjurbäck 12/7 61, Undenäs 5/9 61, nya lokaler.

Pontania proxima Lep. H. 595. — *Salix fragilis*. Vg. Trästena 25/8 61, ny lokal.

Pontania viminalis L. H. 935, R.-H. 2430. — *Salix myrsinifolia* (*nigricans*). Vg. Bjurbäck 19/7 61, ny lokal.

Lepidoptera

Orneodidae

Orneodes hexadactyla Hb. H. 5356, 5359, R.-H. 1519. — *Lonicera caprifolium*. Sk. Munkarp, Sjöholmen 19/6 61 (L. Fors). Cec. nytt för Sverige? *Lonicera periclymenum*. V. Töreboda 7/7 61. Ny lokal.

Tortricidae

Evetria resinella L. H. 75, R.-H. 1791. — *Pinus silvestris*. Vg. Bjurbäck 22/7 61, Undenäs 4/6 61, nya lokaler.

Nematodes

Anguillulidae

Anguillulina sp. — *Hieracium umbellatum*. Vg. Alingsås, Stjärnvik 17/7 60. Stjälk krökt i runda böjningar, de angripna internodierna bruna, tämligen svagt ansvällda. I flera fall synas längs svällningarna en rad av utskjutande, ljusare spetsar. Cec. nytt för Sverige.

Ross-Hedicke har 2 obestämda nematodcecidier på ett flertal *Hieracium*-arter, dock inte *umbellatum*, cec. 1237 och 1238, som båda likna det ifrågavarande utom att hos nr. 1238 stjälken säges vara »gedreht, winkelig geknickt». Båda dessa anföras i Godeys katalog utan artnamn. Sannolikt är det den från över 200 värdväxter kända *A. dipsaci* Kühn., vars cecidier likna dessa.

Aphelenchoides sp. — *Anemone caronaria*. Vg. Töreboda, inomhus 6/7 61. Blad och flikar starkt deformerade med nedåtvikna kanter, böjda på tvären eller längden, ofta bågformigt och slingrande. Nematoden är på förfrågan av Kamrer Lundberg hos Statens växtskyddsanstalt släktbestämd. Cecidiet nytt för Sverige.

Zusammenfassung

Obiger Teil von „Cecidologiska anteckningar“ enthält ebenso wie die vorigen hauptsächlich neue Beiträge zur Kenntnis der lokalen Verbreitung schwedischer Cecidiozoen. Von deren Cecidien sind für Schweden neu: *Symydobius oblongus* auf *Betula pubescens, Philaenus spumarius* auf *Taraxacum, Anguillulina sp.* auf *Hierecium umbellatum* und Aphalonchoides sp. auf *Anemone coronaria*.

Anförd litteratur

BUHR, H. Pflanzengallen Mecklenburgs IV. — Arch. Ver. Freunde d. Naturgeschichte Meckl., **14,** 1939.
BÖRNER, C. u. SCHILDER, F. A. Aphidioidea. — Sorauers Handb. d. Pflanzenkrankh., V, 2, Berlin 1932.
DOCTEURS VAN LEEUWEN, W. M. New and noteworthy zoocecidia from the Nederlands. — Marcellia **29,** 1934—35 (36—39), art. publ. 1937.
GERTZ, O. Skånes zoocecidier. — Lunds univ. årsskr. 1918.
— Zoocecidier från Bohuslän. — Bot. not. Lund 1924.
GOODEY, T. The Nematodes Parasites of Plants catalogued under their hosts. — Imper. Bur. of agricult. parasit., St. Albans. 1940.
HOUARD, C. Les zoocécidies des plantes d'Europe et du Basin de la Méditerrannée I—III. Paris 1908, 1909, 1913.
HULTÉN, E. Atlas över växternas utbredning i Norden. Stockholm 1950.
JULIN, E. Salix hastata×myrtilloides, en för Sverige ny hybrid. — Svensk bot. tidskr. **55,** Uppsala 1961.
KIEFFER, J. J. Synopsis des zoocécidies d'Europe. Ann. soc. ent. Paris 1901.
LAGERHEIM, G. Baltiska zoocecidier. — Arkiv f. botanik, 4, Stockholm 1905.
LIRO, J. I. Neue Eriophyiden aus Finnland. — Ann. Zool. Soc. Zool. — Bot. Fenn. Vanamo. **8.** Helsinki 1940.
NALEPA, A. Neuer Katalog der bisher beschriebenen Gallmilben, ihrer Gallen und Wirtspflanzen. — Marcellia, **25.** Portici 1928.
PALM, B. Aufzeichnungen über zoocecidien. — Svensk bot. tidskr. 17, Uppsala 1923.
ROSS, H. u. HEDICKE, H. Die Pflanzengallen Mittel- und Nordeuropas. Jena 1927.
SCHLECHTENDAL, D. H. R. VON. Eriophyidencecidien, die durch Gallmilben verursachten Pflanzengallen. Zoologica **61,** Stuttgart 1916.
STELTER. H. Untersuchungen über Gallmücken, 5, *Buhriella* n. g. *rubicola*. — Ent. mitt. zool. Staatsinst., Mus. Hamburg 1960.
SWANTON, E. W. British Plant-galls, London 1912.
TAVARES, J. S. Primeiro appendice á Synopse das zoocecidias Portoguesas. — Broteria, **6,** 1907.
TULLGREN, A. Aphidologische Studien. — Ark. f. zool., **5,** 1909.
WAHLGREN, E. Cecidiologiska anteckningar I, III, VI, XII o. XIII. Ent. tidskr. årg. 1927, 35, 51, 60, 61.
— Svenska bladlöss. Ibidem 1938.

Malmö 5/3 1962.